

**T.C.
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ**

Topluma Dayalı Tıp Uygulamaları

Tıp eğitiminin temel amacı, hizmet sunduğu bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirme yeterliklerine sahip hekimler yetiştirmektir. Günümüzde bunu sağlamanın temel yollarından birisi tıp eğitiminin topluma dayalı/temelli olmasıdır. Topluma dayalı tıp eğitimi, eğitim programının toplumun ihtiyaçlarını ve öncelikli sağlık sorunlarını içermesi ve öğrencilerin ilk yıllardan itibaren eğitim süresince toplumla karşılaşması ve toplum içinde eğitim almasının sağlanmasıdır. Toplum içinde eğitim, öğrencinin toplumla temasını ve sağlık hizmeti sunan (üçüncü basamak dışında) sağlık kuruluşlarında eğitim almasını kapsar. Bu eğitimler yoluyla tıp öğrencileri;

- Birey, aile ve toplum düzeyinde öncelikli sağlık sorunlarını ve sağlığı etkilen sosyal ve çevresel faktörleri değerlendirebilir.
- Birinci ve ikinci basamak sağlık hizmetlerinin kapsamını (koruma, tedavi ve izlem), sağlık ekibini ve sağlık örgütlenmesi içindeki yerini ve önemini anlayabilir.

Topluma dayalı eğitim uygulamalarının etkililiğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında ilgili sağlık kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyon kritik öneme sahiptir.

Gülhane tıp fakültesi, mezunlarını mesleki yaşamlarına en iyi şekilde hazırlama amacıyla eğitim programında topluma dayalı öğrenme uygulamalarına yer vermektedir. 2024-2025 Eğitim-Öğretim yılında Ek'de tanımlanan eğitim amacı, kapsamı, takvim, karşılıklı roller ve sorumluluklar temelinde Dönem 3 öğrencilerinin Aile Sağlığı Merkezlerinde eğitim almaları hedeflenmektedir.

GÜLHANE TIP FAKÜLTESİ
DÖNEM 3 TOPLUMA DAYALI EĞİTİM PROGRAMI

Amaç: Üçüncü sınıf öğrencilerinin birinci basamak sağlık hizmetlerini ve bu kapsamda Aile Sağlığı Merkezlerinde sunulan sağlık hizmetlerini ve sağlık ekibinin rol ve sorumluluklarını deneyime dayalı olarak anlamasıdır.

Kazanımlar:

Topluma Dayalı Eğitim (TDE) etkinliklerinin sonunda öğrenciler;

1. Ulusal sağlık sisteminde birinci basamak sağlık hizmetlerinin kapsamını ve işleyişini açıklar.
2. Sağlıklı Hayat Merkezleri ve KETEM'in sağlığın korunması ve geliştirilmesindeki önemini tartışır.
3. Aile sağlığı merkezlerinin (ASM) sağlık örgütlenmesindeki yerini tartışabilir.
4. ASM'de sunulan bireye yönelik tedavi ve izlem ve rehabilitasyon amaçlı sağlık hizmetlerinin temel özelliklerini açıklayabilir.
5. ASM'de sunulan koruyucu sağlık hizmetlerini (bağışıklama, yeni doğan taramaları vb.) açıklayabilir.
6. ASM'de topluma yönelik sağlık hizmetlerini ve bu amaçla yapılan işbirliklerini açıklayabilir.
7. Aile hekiminin rol ve sorumluluklarını ASM yönetimi bağlamında tartışabilir.
8. ASM'de sağlık hizmet sunumunda rol alan sağlık meslek gruplarını, görev ve sorumluluklarını açıklayabilir.
9. Evde sağlık hizmetlerinin kapsamını ve işleyişini açıklar.
10. Bebek, çocuk, adolesan, 15-49 yaş kadın, gebe ve geriyatrik izlemine eğitici gözetiminde yapabilir.

Program:

Programın tanıtımı ve bilgilendirme - Öğrenciler ve ASM eğitim sorumluları

Teorik dersler (GTF)

Saha - ASM uygulamaları

Programın değerlendirilmesi - Öğrenciler ve ASM eğitim sorumluları geribildirimleri

Teorik dersler

No	Etkinliğin/ adı	Kazanım	Sorumlu AD/Öğretim üyesi	Tarih ve saat	Süre
1	TDE programının tanıtımı	Program kazanımları, öğretim süreci ve saha uygulamalarındaki rol ve sorumlulukları hakkında bilgi sahibidir.			
3	Birinci basamak sağlık hizmetleri	Ulusal sağlık sisteminde birinci basamak sağlık hizmetlerinin kapsamını ve işleyişini açıklar.	HS AD		
4	Sağlıklı Hayat Merkezleri ve sunulan hizmetler	Sağlıklı Hayat Merkezlerini ve sağlığın korunması ve geliştirilmesindeki önemini tartışır.	Sağlıklı Yaşam Merkezi Sorumlusu		
5	KETEM ve sunulan hizmetler	KETEM'in sağlığın korunması ve geliştirilmesindeki önemini tartışır.	KETEM sorumlusu		
6	ASM ve sunulan hizmetler	- Aile sağlığı merkezlerinin (ASM) sağlık örgütlenmesindeki yerini tartışabilir. - ASM'de sunulan bireye yönelik tedavi ve izlem ve rehabilitasyon amaçlı sağlık hizmetlerinin temel özelliklerini açıklayabilir.	AH AD		

		- ASM’de sunulan koruyucu sağlık hizmetlerini (bağışıklama, yeni doğan taramaları vb.) açıklayabilir. - ASM’de topluma yönelik sağlık hizmetlerini ve bu amaçla yapılan işbirliklerini açıklayabilir			
7	Panel: Birinci basamak sağlık hizmetleri	Ulusal sağlık sisteminde birinci basamak sağlık hizmetlerinin kapsamını ve işleyişini açıklar.	İSM-TSM, VSD, GSM, DZH		

ASM uygulamaları

Kazanımlar:

1. ASM’de sunulan bireye yönelik tedavi ve izlem ve rehabilitasyon amaçlı sağlık hizmetlerinin temel özelliklerini açıklayabilir.
2. ASM’de sunulan koruyucu sağlık hizmetlerini (bağışıklama, yeni doğan taramaları vb.) açıklayabilir.
3. ASM’de topluma yönelik sağlık hizmetlerini ve bu amaçla yapılan işbirliklerini açıklayabilir.
4. Aile hekiminin rol ve sorumluluklarını ASM yönetimi bağlamında tartışabilir.
5. ASM’de sağlık hizmet sunumunda rol alan sağlık meslek gruplarını, görev ve sorumluluklarını açıklayabilir.
6. Bebek, çocuk, adölesan, 15-49 yaş kadın, gebe ve geriyatrik izlemine eğitici gözetiminde yapabilir.

Öğretim süreci

1. 2024-2025 eğitim öğretim döneminde iki yarıyıl sürecek program kapsamında her öğrenci 3 kez ASM uygulamalarına katılacaktır.
2. ASM uygulamaları aşağıda yer alan takvim doğrultusunda gerçekleştirilecektir.
3. ASM uygulaması aşağıdaki bileşenleri içerecektir:
 - a. Bilgilendirme

- b. Gözlem ve görüşme
- c. Eğitici gözetiminde uygulamalara katılım
- 4. *Bilgilendirme: (İlk ziyarette)* ASM eğitim sorumlusu aile hekimi tarafından öğrenciler;
 - a. Eğitim etkinliğinin amacı, süreci, öğrencilerin rolleri ve sorumlulukları hakkında bilgilendirilecek, varsa soru ve beklentileri alınacak.
 - b. ASM merkezinin kuruluş amacı ve çalışma esasları hakkında bilgilendirecektir.
- 5. *Gözlem ve görüşme: (İlk ziyarette)* Eğitim sorumlusu aile hekimi tarafından ASM birimleri ziyaret edilecek, çalışan sağlık personelleri tanıtılacak, sunulan hizmetler ve sağlık personellerinin görev ve sorumlulukları hakkında bilgi verilecek, öğrencilerin soruları yanıtlanacaktır.
- 6. *Eğitici gözetiminde uygulamalara katılım:* Her öğrenci (*ikinci ve üçüncü ziyaretlerde veya her ziyaret mi?*) aşağıda tanımlanan ASM uygulamalarından birini gözlemleyecek ve eğitici gözetiminde uygulamalara katılacaktır.
 - a. Bebek izlem
 - b. Çocuk izlem
 - c. Adelosan izlem
 - d. 15-49 Yaş kadın izlem
 - e. Gebe izlem
 - f. Geriatrik izlem
- 7. Her ASM uygulaması sonunda ASM eğitim sorumlusu aile hekimi tarafından her öğrencinin “ASM Öğrenci Karnesi” doldurularak öğrenciye teslim edecektir.

Eğitim materyalleri:

- 1. ASM Uygulaması Öğrenci Rehberi: ASM uygulamasının amacı, kazanımları, kapsamı öğretim süreci, eğitim materyalleri ve formlarını içerir.
- 2. ASM Öğrenci Karnesi: Her ASM uygulaması sonunda ASM eğitim sorumlusu aile hekimi tarafından doldurularak, imzalanır. *Öğrenci tarafından korunur.*
- 3. ASM Uygulamaları Raporu: Her öğrenci tarafından ASM gözlem ve uygulamalarına yönelik olarak aşağıda tanımlanan formatta hazırlanır.

Ölçme-değerlendirme

Öğrenci kazanımlarının değerlendirilmesi:

1. Çoktan Seçmeli sınav: Bilgi kazanımlarının değerlendirilmesi
2. ASM Öğrenci Karnesi değerlendirme
3. ASM Uygulama Raporu değerlendirilmesi

Başarı notuna katkı: ...

GTF Dönem 3 TDE Uygulamaları – Tarafların rolleri ve sorumlulukları

Gülhane Tıp Fakültesi:

1. TDE programını ve takvimini katılımcı süreçlerle (TDE çalışma grubu, İSM ve ASM sorumlu hekimleri) geliştirmek.
2. Öğrencileri programın amacı, süreci, eğitim materyalleri, eğitim takvimi, eğitim yerleri (ASM), eğitim uygulamaları, rolleri, sorumlulukları ve sınırları konularında bilgilendirmek.
3. ASM’lerdeki eğitim sorumlusu Aile Hekimlerini programın amacı, süreci, eğitim materyalleri ve kullanılacak formlar, eğitim takvimi, eğitim uygulamaları ve eğitici rolleri konularında bilgilendirmek.
4. Öğrencilere ve ASM eğitim sorumlusu Aile Hekimlerine yönelik eğitim materyallerini (rehber, form vb.) geliştirmek.
5. ASM’lere öğrenci listeleri, kullanılacak materyaller ve formlar, GTF program koordinatörü iletişim bilgilerini göndermek.
6. TDE eğitim sürecini izlemek ve ortaya çıkan sorunlara katılımcı süreçlerle yapıcı çözümler üretmek.

İlçe Sağlık Müdürlüğü:

1. Sağlık hizmeti sunumunu ve öğrencilerin ulaşılabilirliği gözetilerek TDE’in yürütüleceği ASM’lerini ve her ASM’de eğitim sorumlusu Aile Hekimlerini belirlemek.
2. GTF’ni ASM ve eğitim sorumluları konusunda (yazılı) bilgilendirmek.

3. TDE'in yürütüleceği ASM'lerini eğitim programı, takvimi, karşılıklı roller ve sorumluluklar, işbirliği ve koordinasyonun sağlanması konularında (yazılı) bilgilendirmek.
4. TDE eğitim sürecinde ortaya çıkan sorunlara katılımcı süreçlerle yapıcı çözümler üretmek.

Aile Sağlığı Merkezleri:

1. TDE takvimi doğrultusunda eğitimin amacına ulaşılmasını sağlayacak ve sağlık hizmet sunumunu aksatmayacak şekilde eğitim uygulamalarını yürütmek.
2. ASM personelini eğitimin amacı ve süreci, kurumdan ve sağlık personellerinden beklentiler, iletişim ve koordinasyon konularında bilgilendirmek.
3. Her öğrenci grubuna;
 - a. ASM birimlerini ve bu birimlerde sunulan sağlık hizmetlerini tanıtmak.
 - b. Sağlık personelini tanıtmak, görevleri ve birlikte çalışma ilke ve süreçleri hakkında bilgilendirmek.
 - c. Her öğrencinin program kapsamında tanımlanan uygulamalara eğitici gözetiminde katılımını sağlamak.
 - d. Öğrencilerden öğretim sürecine yönelik geribildirim almak.
4. Program kapsamında uygulanan öğrenci ASM Öğrenci Karnelerini doldurmak.
5. Program kapsamında yaşanan aksaklıkları ve sorunları GTF Program Koordinatörüne iletmek.
6. Program değerlendirme çalışmaları kapsamında geribildirimlerde bulunmak.